

Valgt blev: *Støhr Johansen, Chr. R. Christensen, Jørgen Jensen, Adam Møller, Enggaard, Per Møller, Johan Philipsen, Helge von Rosen, Grethe Philip, Samuelsen, Orla Møller, K. B. Andersen, Lysholt Hansen, Waldemar Laursen, Hans Lund, Knud Nielsen og Morten Lange.*

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 17. december, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) *Spørgsmål til ministrene.*

2) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om en statstidende.

3) *Første behandling af:*

Forslag til lov om fremgangsmåden ved udpantning for skatter og afgifter m. v.

4) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om retens pleje. (Ophævelse af udpantningsfristen).

5) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om udskydelse af revisionen af lov om bekæmpelse af kønssygdomme.

6) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændring af lov om vurdering af landets faste ejendomme.

Mødet hævet kl. 14.32.

41. møde.

Onsdag den 17. december kl. 13.

Formanden: Medlemmer af folketinget Kjør Rasmussen og Sigsgaard har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om ændringer i arbejdsanvisningen m. v.

Medlemmer af folketinget Hans Hækkerup, Gorrsen, Ove Hansen, Thomas Have, Erhard Jakobsen, Peter Jørgensen, Otto Mørch, Ejner Nielsen, Axel Ivan Pedersen og Børge Schmidt har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om revision af de kommunale forhold i hovedstadsområdet.

Udvalget angående forslag til lov om ændring i lov om ungdomsklubber m. v. i Grønland har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer er omdelt.

Skriftlig fremsættelse af forslag.

Ordføreren for forslagsstillerne (Kjør Rasmussen): Hermed fremsætter jeg for folketinget *forslag til folketingsbeslutning om ændringer i arbejdsanvisningen m. v.*

Det kan vel anses for unødvendigt i en fremsættelsestale at begrunde forslaget udførligt. Herom henviser jeg til bemærkningerne til forslaget. Jeg anbefaler det til tingets velvillige og hurtige behandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Hans Hækkerup): Jeg skal herved på socialdemokratiets vegne tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om revision af de kommunale forhold i hovedstadsområdet.*

Fremsættelsen af dette forslag skal ses på baggrund af, at den kommunale inddeling for landets øvrige kommuner er ved at være tilendebragt. Formentlig fra 1. april 1970 vil antallet af kommuner være væsentlig nedbragt, der regnes med ca. 278 kommuner. Den store reduktion af antallet af kommuner, der finder sted, skyldes bl. a. kommunalreformkommissionens omfattende arbejde med sammenlægninger af kommu-

[Mans Hækkerup.]

ner, ligesom en del kommuner har indset det hensigtsmæssige i at foretage sammenlægninger frivilligt.

Kommunalreformkommissionens kompetence har imidlertid alene omfattet amterne uden for Københavns amt. Når kompetencen ikke har omfattet kommunerne under Københavns amt samt Københavns kommune og Frederiksberg kommune, skyldes det hensynet til, at disse kommuner ved nedsættelse af et særligt udvalg skulle kunne samles om et forslag til løsning af hele hovedstadsområdet.

Som det anføres under bemærkningerne til lovforslaget, har dette udvalg under ledelse af professor, dr. jur. Bent Christensen udført et stort arbejde, ligesom et omfattende arbejdsmateriale er tilvejebragt, men det har ikke været muligt for udvalget at kunne nå til en enig indstilling til indenrigsministeren. Forslagsstillerne finder det derfor nødvendigt, at folketinget nu tager problemet om en hovedstadsordning op til løsning, idet vi ikke kan undlade at beklage, at problemerne om en hovedstadsordning stadig er uløste den 1. april 1970, hvor den nye kommunestruktur realiseres.

Det er hensigten med dette forslag at få tilvejebragt en ordning, der vil blive til gavn for hovedstadsområdet, og det findes rigtigst, at kommunalreformkommissionen, der på en tilfredsstillende måde har løst inddelingsproblemerne i det øvrige land, nu går i gang med hovedstadsområdet. Beklageligvis kan en løsning ikke iværksættes pr. 1. april 1970, men måske lader det sig gøre i 1972, under alle omstændigheder bør en afgørelse være truffet inden de kommunale valg i 1974.

Idet jeg henviser dels til forslagens tekst og dels til bemærkningerne, håber jeg, at folketingets partier vil medvirke til en løsning af problemerne omkring hovedstaden.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Af *Kjær Rasmussen* til udenrigsministeren:

„Har Danmark i en krise- eller krigssituation vetoret med hensyn til anvendelse af atomvåben fra sit område?“

Skriftlig begrundelse:

Danske regeringer har hidtil fastholdt, at de ikke ønskede atomvåben på dansk område i fredstid. Imidlertid er der nu sket det på NATO-mødet i Bruxelles, at NATO-lændene har sænket atomtærskelen, idet den massive gengældelsesdoktrin er blevet afløst af en såkaldt fleksibel, der indebærer en tidligere anvendelse af atomvåben.

Denne ændring kunne indebære, at NATO på et forholdsvis tidligt stadium af en krise ville forlange atomvåben placeret i Danmark, eventuelt i den hensigt at benytte et enkelt af dem som atomvarselsskud over Øster-søen.

Som bekendt besidder Danmark fremfø-ringsmidler for atomvåben. Spørgsmålet er, om Danmark i en krise- eller krigssituation også selv kan bestemme, om atomspræng-hovederne skal monteres.

Udenrigsministeren (Poul Hartling): Efter den erklæring, jeg udsendte den 9. december, havde jeg sådan set ventet, at det ærede medlem havde taget sit spørgsmål tilbage. Da dette imidlertid ikke er sket, må jeg jo gentage erklæringen. Den lyder som følger:

„I forbindelse med NATO-minister-mødet i Bruxelles den 3.-5. december 1969 har der i pressen verseret forskellige forlydender om indholdet af visse beslutninger, der er truffet inden for NATO angående problemer vedrørende alliancens atomforsvar. De fremkomne forlydender har givet anledning til diskussion om, hvorvidt de trufne beslutninger indebærer en ændring af Danmarks atompolitik.

De trufne beslutninger hviler på det princip om medlemsstaternes suverænitet, der er grundlæggende for NATO-alliancen. De griber derfor ikke på nogen måde ind i medlemsregeringernes beføjelser og ansvar i en given situation.

Det er en selvfølge, at disse beslutninger ikke berører den danske atompolitik. Forholdet er fortsat det, at der ikke kan indføres kernevåben i Danmark uden regeringens samtykke. Det er fortsat regeringens politik, at der ikke må findes kernevåben inden for dansk område.“

Hermed skulle spørgsmålet være besvaret. Jeg skal blot tilføje, at det, som her er

[Udenrigsministeren.]

sagt om den danske regerings bestemmelsesret, også gælder i en krise- eller krigssituation, hvor danske styrker måtte være overgået til NATO-kommando.

Kjær Rasmussen: Jeg takker udenrigsministeren for svaret. Jeg synes altså ikke, der var nogen grund til, at jeg tog mit spørgsmål tilbage, da det netop gik på en krise- eller krigssituation, og denne situation var udenrigsministeren jo også inde på i sit svar til mig i dag. Men det, der interesserer mig, er alligevel at få at vide, om det tidspunkt, hvor atomvåben vil komme til Danmark, er blevet fremrykket, efter at NATO har vedtaget den fleksible strategi.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Kofoed* til udenrigsministeren:

„Hvilke foranstaltninger agter ministeren at træffe til beskyttelse af danske fiskere på internationalt farvand i Østersøen?“

Skriftlig begrundelse:

Spørgsmålet er stillet under henvisning til begivenhederne mandag den 8. december 1969, hvor en dansk fiskerkutter blev beskudt under fiskeri i Østersøen ca. 60 sømil vest for Memel.

Formanden: Spørgeren har ordet for at supplere sin skriftlige begrundelse af spørgsmålet.

Kofoed: Når jeg stiller mit spørgsmål til udenrigsministeren, er det, fordi en dansk fiskerkutter den 8. december i år blev beskudt af en østmagts flådefartøj. Efter hvad der foreligger oplyst, opholdt kutteren sig på internationalt farvand i færd med fiskeri, altså i lovligt og fredeligt ærinde. Beskydningen medførte, at kutterens støttesejl blev ramt; der var altså ikke tale om varselsskud.

I mit spørgsmål ligger en opfordring til regeringen om at træffe foranstaltninger og ikke blot afgive en formel protest. Når jeg finder dette nødvendigt, er det, fordi episoden den 8. december ganske vist er den hidtil alvorligste, men dog kun er et led i en

lang serie af chikanerier mod danske fiskere i internationalt farvand. Gang på gang har man oplevet, at fiskere uden varsel jages bort fra øvelsesområderne med tab af både kostbart udstyr og betydningsfulde fangstmuligheder til følge.

Der er en iøjnefaldende forskel på de forhold, hvorunder f. eks. danske flådeøvelser og østmagternes flådeøvelser finder sted i Østersøen. Når den danske flåde, og så vidt jeg ved også andre NATO-flådestyrker, holder øvelsesskydninger, varsles dette i god tid i det internationalt tilgængelige Efterretning for Søfarende. Endvidere bringes oplysninger over den danske radio, ligesom man averterer i aviserne. Hvis der trods alle disse varslinger alligevel befinder sig civile fartøjer i skydeområdet, indstilles skydningerne, indtil det pågældende fartøj forlader området. Det foregår efter opfordring og ikke med kanonskud. Tilsvarende forholdsregler iagttages åbenbart ikke fra østlig side. Der varsles ikke, i hvert fald ikke således, at det kan blive danske søfarende bekendt, og episoden den 8. december og de mange foregående episoder viser altså, at når danske fartøjer uforvarende kommer ind i et skydefelt eller øvelsesområde, ja, så bliver behandlingen den, jeg har omtalt.

Den danske regering såvel som andre regeringer med regelmæssig skibsfart og fiskeri i Østersøen bør stræbe efter godt naboskab, og den danske regering bør tage initiativ til international aftale om tilfredsstillende varsling og i øvrigt om en adfærd på søen, som baseres på gensidig respekt. Den danske regering må efter min opfattelse med så meget større ret kunne appellere til østmagterne i Østersøen om at få de nuværende overgreb erstattet af det gode naboskabs omgangsform, som det jo er et ofte anvendt udtryk i østlandene, at Østersøen er et fredens hav — og i fredens hav hører kanonskud mod naboens fiskerfartøjer ikke hjemme.

Udenrigsministeren (Poul Hartling): Som det allerede er kendt fra dagspressens omtale, modtog udenrigsministeriet den 9. december 1969 via Rønne radio oplysninger om, at 10 navngivne danske fiskerkuttere den 8. og 9. december 1969 var blevet forstyrret af sovjetiske marinefartøjer under

[Udenrigsministeren.]

fiskeri i den østlige del af Østersøen på en position ca. 43 sømil fra den nærmeste sovjetiske kyst. Af oplysningerne fremgik, at kutterne var blevet beordret vestpå af de sovjetiske marinefartøjer, at en kutter var blevet beskudt og et skud gæet igennem dens sejl, samt at en anden kutter havde mistet 400 kroge.

Da der på dette tidspunkt ikke kunne forventes nærmere enkeltheder om hændelsesforløbet fra de implicerede kuttere, som endnu befandt sig ude på deres fiskepladser, instruerede udenrigsministeriet den 10. december telegrafisk ambassaden i Moskva om at rette en forespørgsel til de sovjetiske myndigheder om det passerede og i denne forbindelse at henvise til den også af Sovjetunionen ratificerede Genèvekonvention af 1958 om det åbne hav, som udtrykkelig fastslår retten til fiskeri som en af det åbne havs friheder.

Ambassaden har allerede samme dag henvendt sig i det sovjetiske udenrigsministerium, og ambassaden fulgte dagen efter sagen op med en note. Det sovjetiske udenrigsministerium gav straks tilsagn om at foretage en undersøgelse. Vi har ikke på nuværende tidspunkt nogen meddelelse om resultatet af dette. Enkelte af kutterne er senere kommet i havn, og fiskeriministeriet vil optage rapport i sagens anledning. Når udenrigsministeriet har modtaget nærmere enkeltheder, vil vi have et bedre grundlag for at bedømme det faktiske hændelsesforløb, således at vi kan uddybe den henvendelse, vi har rettet til de sovjetiske myndigheder.

Jeg behøver vist ikke at tilføje, at regeringen lægger den største vægt på, at danske fiskere uantastet kan udøve deres lovlige fiskeri på det åbne hav, og i alle påkommende tilfælde vil dette synspunkt blive hævdet.

Kofoed: Jeg vil gerne takke udenrigsministeren for svaret. Jeg håber, at det, når man har undersøgt de nærmere forhold og udvekslet de formelle noter og protester, vil føre med sig, at vi virkelig får en varsling i Østersøen, således at episoder som disse kan undgås.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Henry Sørensen* til ministeren for Grønland:

„Hvorledes vil ministeren begrunde, at en serie store fiskertrawlere, som for dansk regning skal bygges til fiskeri i Grønland, er blevet bestilt på udenlandske værfter?“

Henry Sørensen: Min motivering for det spørgsmål, jeg har stillet til Grønlandsministeren, er, at det er min opfattelse, at den serie af meget store og meget dyre trawlere, som for dansk regning bygges til Grønlandsfiskeriet, vil blive bygget i Norge. Jeg er meget forbavset, hvis denne opfattelse er rigtig, idet jeg mener, at man kan få bygget trawlere af såvel samme type som samme størrelse lige så godt her i landet, og når det dog er danske skatteyderes penge, der investeres, må der tages et meget væsentligt hensyn til vore egne værfter og et meget væsentligt hensyn til vor egen arbejdskraft og udnyttelsen af denne.

Jeg er meget interesseret i at høre, om ministeren kan oplyse over for det høje ting, om han kunne være enig i dette synspunkt, og om ministeren vil drage omsorg for, at de interesserede danske værfter får lejlighed til at være med i tilbudsgivningen i forbindelse med det fremtidige byggeri af trawlere til Grønland.

Jeg kan oplyse, at den første trawler, som er i søen, blev bygget i Norge, og at den gik i søen med en meget væsentlig overskridelse af den tilbudssum, som der var budgetteret med. Jeg mener, at dette må veje meget tungt i de fremtidige dispositioner vedrørende byggeri af disse meget store og meget dyre trawlere.

Ministeren for Grønland (A. C. Nor-mann): Således som det ærede medlem nu begrunder sit spørgsmål, kan jeg forstå, at det er stillet på en forkert måde, og at det ærede medlem må have været misorienteret, da han formulerede det, for der bruges jo det udtryk, at fiskertrawlere, som for dansk regning skal bygges til fiskeri i Grønland, er blevet bestilt på udenlandske værfter. Jeg går ud fra, at det ærede medlem hr. Henry Sørensen med dansk regning mener den danske stats regning, og kan da fastslå, at der ikke ligger sådanne bestillinger hos

[Ministeren for Grønland.]

udenlandske værfter, som er forudsat i spørgsmålet.

Det er rigtigt, at den eneste trawler — for det er den eneste — der er leveret til den kgl. grønlandske handel, nemlig i foråret 1969, er bygget i Norge, idet vedkommende værfts tilbud under licitationen, hvori der deltog såvel danske som svenske værfter, var langt det billigste.

I øvrigt vil jeg gerne tilføje, at det næppe ville være i overensstemmelse med artikel 14 i EFTA-traktaten, hvis en statsinstitution i Danmark fastlagde den retningslinje, at fartøjer som en gældende regel skulle bygges på danske værfter, men det har det ærede medlem jo heller ikke sagt at han ønskede. Bortset derfra er det jo også klart, at de danske værfter ville lide stor skade, såfremt andre nordiske lande besluttede ikke at ville lade skibe bygge på værfterne her i landet.

Endelig kan jeg sige som svar på tillægs-spørgsmålet om, hvorvidt de danske værfter vil være med i en konkurrence i tilfælde af bestillinger på nye både, at det kan jeg uden videre svare bekræftende på. Der vil danske værfter få adgang til at give tilbud på lige fod med andre.

Henry Sørensen: Jeg takker ministeren for svaret og for så vidt også for indholdet af det. Jeg er glad ved at vide, at man vil lade tilbud gå til danske værfter. Jeg synes, det er nødvendigt at oplyse, for at der ikke skal være nogen misforståelse, at mange danske værfter kan bygge trawlere lige så betryggende, som man gør det i udlandet. Jeg håber, at denne linje må blive fulgt, således at vi kan være helt overbevist om, at vi får en del af dette arbejde herhjemme.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om en statstidende.

(Løvforslaget (nr. 77) findes i tillæg A. sp. 1405, fremsættelsen i tidenden sp. 1863).

Løvforslaget sattes til forhandling.

K. Axel Nielsen: Jeg kan anbefale lovforslaget.

Elmerkjær: Dagbladet Statstidende, et officielt meddelelsesmiddel, har hjemmel i en lov fra 1903. Denne lov er ændret i 1912, i 1928 og i 1937, og fælles for de ændringer, som har fundet sted ved de lejligheder, har været, at området for kategorierne af offentlige bekendtgørelser er blevet udvidet. Det er altså en udvikling, der er fortsat indtil dette øjeblik.

Både under de forhandlinger, som gik forud for ændringerne, og op til i dag har der ind imellem rejst sig røster om, at man skulle sprede de bekendtgørelser, som finder sted i Statstidende, også til den almindelige dagspresse. Man må vel sige, at det er praktisk at have et officielt meddelelsesmiddel, hvor man ganske koncist kan søge oplysninger, når det drejer sig om de områder, som Statstidende behandler. Uden sammenligning i øvrigt har man vel lov til i forbindelse med Statstidende at nævne Kraks Vejviser og telefonbogen, idet der jo også her er tale om en afgrænset art bekendtgørelser, som har interesse for en ganske særlig kreds af befolkningen. Det falder vel også godt i tråd med, at vi lever i en tid, hvor det er almindeligt, at man søger at rationalisere, og jeg går ud fra som en given ting, at ingen ønsker, at den tilstand, vi havde inden loven om Statstidende i 1903, skal vende tilbage, en tilstand, hvor det var ganske bestemte dagblade, der havde det privilegium at offentliggøre de meddelelser, der her er tale om.

De ændringer, der i tidens løb er sket, har en betydelig praktisk begrundelse for sig, og på ganske tilsvarende vis gælder det, at de ændringer, som justitsministeren her har stillet forslag om, har en stærk praktisk begrundelse for sig. Ændringerne går ud på, at Statstidende for fremtiden kun skal udkomme de sidste 5 søgnedage, og derudover at Statstidende heller ikke skal udkomme tirsdagen efter 2. påskedag, tirsdagen efter 2. pinsedag og juleaftensdag.

Begrundelsen for lovforslaget er særdeles praktisk betonet, idet det har vist sig, at de stedfundne arbejdstidsforkortelser har vanskeliggjort trykningen juleaftensdag og om lørdagen. Når dertil kommer, at man fra administrativt hold har ment, at de prakti-